Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 81 (5372).
9 АПРЕЛЬ 1984 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ПРАВДА САҲИФАЛАРИДА

● К. У. Черненконинг «Правда» газетаси саволларига жавоблари эълон қилинган.

● СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Иттифоқи ва Ироқ Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг ўн иккн йиллиги муносабати билан Ироқ Республикаси революцион қўмондонлиги кенгашининг Раиси ва Республика Президенти С. Хусайнга табрик телеграммаси йўлладилар.

С. Хусайннинг ана шу сана муносабати билан совет раҳбарларига йўллаган телеграммасида қизғин табрик ва яхши истаклар баён этилади.

«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи республикамизда чигит экиш мавсуми бошланаётган ҳозирги кунларда пахтакорларимиз учун кўплаб кенг қаторли аниқ чигит экиш сеялкаларини тайёрламоқда. Корхонада айниқса йилнинг биринчи кварталидаги меҳнат натижалари самаралн бўлди.

СУРАТДА: бирлашма тайёр маҳсулот жўнатиш бригадасининг илғор ишчиларидан Б. Худойқулов ва К. Йўлдошевлар сеялкаларни буюртмачиларга жўнатиш тараддудида. М. Нуриддинов фотоси.

Планга қўшимча 30 минг сўм

Шаҳримиздаги Ўзбекистон ССР савдо министрлигига қарашли «Узторгоборудование» комбинати ишчи ва хизматчилари ҳам республикамиз юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олмоқдалар. Комбинатнинг илғор цехларидан бири бўлган типография цехи I квартал планини 20 мартда 103 процент қилиб адо этди.

Социалистик мусобақани авж олдириб ишлаётган В. Светунков бошлиқ цех илғорлари I квартал охиригача яна планга қўшимча 30 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар.

Беш йиллик вахтасида

УНУМДОРЛИК ОШАДИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли ҳурматли ишлаб чиқаришда бирлашмаси коллективи Партия КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 йил) Пленуми қарорларига жавобан меҳнат унумдорлигини планга қўшимча равишда бир процент оширишга, маҳсулот таннархини эса 0,5 процент камайтиришга эришиш учун ишлаб чиқаришдаги барча имкониятлардан самарали фойдаланмоқда. Корхонанинг 1-тажриба цехи, учинчи ҳамда ўнинчи цехлар коллективлари эришаётган муваффақиятлар, айниқса қувончли бўлмоқда.

Учинчи тикув цехининг А. Арутюнова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси ҳозирги кунда юксак унумдорлик билан меҳнат қилиб, планда белгиланганидан кўп маҳсулот ишлаб чиқаришга эришяпти. Бу бригада тикувчилари қуёшли диёримизнинг шонли 60 йиллик юбилейини йиллик план-топшириқларни бажариш билан кутиб олишга аҳд қилишган.

Коммунист тикувчи Н. Христунова бошлиқ бригада чеварлари ҳам юбилей шарафига ташкил қилинган социалистик мусобақада фаол иштирок этишмоқда. Г. Низомова, Н. Мельникова, В. Олимова, Т. Юнусова, А. Совосткина сингари чеварларнинг фидокорлиги туфайли бригада ўзига биркитилган топшириқни ортиғи билан бажариб, пландан ташқари 10—15 тадан бежирим костюм тайёрлаяпти. Бу йил корхона бўйича 60 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот тайёрланади. Учинчи цех коллективи ана шу масъулиятли марра сари ўз ҳиссасини қўшиш учун астойдил курашмоқда.

3000 ТА КОМПРЕССОР

БУГУН

«Компрессор» заводи коллективининг йил бошидан бери тайёрлаган компрессорлари салкам 3 мингтага етди. Бу биринчи квартал планида белгиланганидан анча кўпдир. Корхонанинг А. Стасюк, А. Королев бошлиқ комплекслашган бригадалари, айниқса юксак суръат билан меҳнат қилишди.

Юбилей йилида компрессорсозлар 8.280 дан ортиқ машинани буюртмачиларга етказиб беришади. Бу миқдорнинг мингга яқини меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига тайёрланади. 250 тадан зиёд агрегат эса хорижий мамлакатларга жўнатилади. Айни пайтда корхонада тайёрланаётган компрессорларнинг 70 проценти фахрли беш қирралн белги билан муҳрлангандир.

РЕКОНСТРУКЦИЯ АСОСИДА

«Узремшина» ишлаб бирлашмасини ҳарбшли Тошкент шина ремонт заводи коллективи ўн биринчи беш йиллик учунчи йилини меҳнат натижалари билан якунлаши. Корхонада беш йиллик тўртинчи дастлабки квартални ҳам муваффақиятли бўлди. Йил бошидан бери буюртмачиларга 485 минг сўмликка яқин маҳсулот етказиб берилди. Бу пландагидан 5 минг сўмлик кўпдир.

Корхонада ўн биринчи беш йиллик бошидан бери ишлаб чиқаришни тўхтатмаган ҳолда реконструкциялаш, эскирган станок ва аппаратларни янгиси билан алмаштириш ишлари амалга оширилмоқда. Жумладан, резина-техника участкаси реконструкция қилинди, вулканизация участкасига Чехословакиядан келтирилган янги вулканизаторлар ўрнатилди. Ҳозир компрессор участкаси реконструкция қилинмоқда. Бу тадбирлар ўз навбатида меҳнат унумдорлигини ошириш, буюмлар сифатини янада яхшилаш учун шароит яратяпти.

Коллектив бу йил 1.929 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш ёки 65 мингта автомашинани сифатли ремонтдан чиқариш, талай миқдорда эҳтиёт қисмлар тайёрлаш учун курашмоқда. Шу кунларда ҳар куни конвейердан 320—330 та юқори сифатли шина тушириб олиняпти.

Коллективда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига давом этаётган социалистик мусобақада прессловчи Ў. Мукимжонов, жилвирловчи Н. Ҳикматов, вулканизатор Х. Туёқов каби ишчилар пешқадамлик қилиб, смена топшириқларини 115—120 процентга етказиб адо этишяпти. Бу ишчилар КПСС Марказий Комитети декабрь (1983 йил) Пленуми қарорларига жавобан ўз иш жойларида меҳнат унумдорлигини планга қўшимча бир процентдан ортиққа ошириш, маҳсулот таннархини 0,5 процентга арзонлаштириш мажбуриятини олишган.

ТИНГЛОВЧИЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Идеология ишлари кундалиги

Партия, комсомол ўқуви ва ижтисодий таълим шахобчаларида ўқув жараёни, пропаганданинг оммавий формалари тобора такомиллашиб бормоқда. Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти лекция пропагандаси системасида тингловчиларнинг ҳар хил категорияларн, қизиқиш ва эҳтиёжларини ҳисобга олиб, тингловчиларнинг паспортини ишлаб чиқди. Унда ташкилот номи, халқ хўжалиги соҳаси, тингловчиларнинг сони ва адреслари, бошқа маълумотлар ёзилади. Ҳатто лекция ўқиладиган бино тўғрисида маълумотлар бор. Ўтказиладиган тадбирлар номма-ном қайд этилган.

Бу ҳар бир меҳнат коллективида тематик йўналишни аниқ белгилаш ва лекция пропагандасини конкретлаштириш имконини беради. Корхоналар, ташкилотлар, районлар, шаҳарлар бўйича тингловчиларнинг паспортлари йиғма маълумотларига қараб, лекциялар ўқиш бўйича корхоналар, ташкилотлар билан шартномалар тузилади. Тингловчилар состави, уларнинг категорияси, лекцияни кимлар ўқиши ва бошқалар ҳақида аниқ маълумотлар лекция ишини янада такомиллаштириш, лектор кадрларни тайёрлаш бўйича муҳим тадбирлар ишлаб чиқиш имконини беради.

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг партия комитети ихтисодий эксперимент шароитида 1984 йил план ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришни идеологик жиҳатдан таъминлаш масаласини муҳокама этди.

Партком секретари А. Стражков, касаба союз комитетининг раиси М. Юрченко ва бошқалар корхона идеология активистлари олдида турган вазифаларга тўхталдилар.

Йиғилишда бирлашма цехларидаги стендларни, кўргазма-агитация воситаларини янгилаш, корхона территориясини безатиш, коллектив ўртасида идеологик, оммавий-сиёсий ишларни янада кучайтириш тадбирлари белгиланди.

ТАРБИЯВИЙ ИШЛАРГА ЭЪТИБОР

Ҳамза район партия комитети ҳузуридаги район ётоқхоналар советининг ун заводида сайёр йиғилиши ўтказилди. Бу ерда корхона ётоқхоналарида олиб борилаётган тарбиявий ва оммавий-маданий ишлар таҳлил этилди. Корхона ишчи-хизматчилари учун қулай шарт-шароитлар яратиб бериш масаласига эътибор қаратилди.

Йиғилишда район турли хизмат кўрсатиш соҳаларининг вакиллари қатнашди, уларга ётоқхоналарда ишчи ва хизматчиларга намунали хизмат кўрсатиш вазифаси топширилди.

«БУЮК ПОЧИН» АНЪАНАЛАРИГА САДОҚАТ

3. ОКТЯБРЬ РАЙОНИ

ЮКСАК МЕҲНАТ АКТИВЛИГИ

О. РАСУЛОВ,
Октябрь район партия комитетининг биринчи секретари.

—Октябрь райони меҳнат коллективлари В. И. Ленин туғилган кунининг 114 йиллигини катта умумхалқ байрами сифатида кутиб олаяпти. Бу шонли сана шарафига оширилган мажбуриятларни қабул қилинди.

Шу кунларда корхона ва ташкилотлардан зарбдор байрамолди вахтасидаги мувафаққиятлар ҳақида келаётган рапортлар район коллективларининг юксак меҳнат ва сиёсий кўтаринкилигидан, уларнинг Ильич туғилган кунини жамоат ишлаб чиқаришини ривожлантиришда янги ютуқлар билан нишонлашга зўр бериб интилаётганликларидан далолат беради.

Ленинча коммунистик шанбаликка пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Барча корхона ва ташкилотларда митинг ва йиғилишлар бўлиб, уларда москвaликлар ва Тошкентдаги илғор коллективларнинг апрелнинг учинчи шанбасида меҳнат байрами ўтказиш, ишлаб топилган маблағни беш йиллик фондига тушириш бўйича ташаббускорлари қизғин қўллаб-қувватланди.

21 апрелдаги коммунистик шанбаликда 173 корхона, ташкилот, министрлик ва идораларнинг юз мингдан ортиқ ходими қатнашади. Маҳаллаларда ҳам шанбалик оммавий тус олади. Районни ободонлаштиришда 33 минг студент ва ўқувчи иштирок этади.

Саноатда 17.800 киши ўз иш жойларида меҳнат қилади, 995 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, шулардан 103 минг сўмлигини тежалган материаллар ва хом ашёдан тайёрлаш белгиланди. Ўн биринчи беш йиллик фондига 37,8 минг сўм ўтказилади.

Қурувчиларнинг ҳам режалари катта. 6500 киши бевосита иш жойларида меҳнат қилиб, 235,3 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширади.

Ободонлаштириш бўйича ишларни амалга оширишга алоҳида эътибор берилади. Ўзига хослиги ва территориясининг катталиги ҳисобга олиниб, район 19 микроучасткага, 87 объектга бўлинди. Бу микроучасткалар ва объектлар ташкилотлар, корхоналар, министрликлар, идоралар, 58 маҳалла комитетига бириктирилди. 310 автомашина, 15 бульдозер, 12 грейдер, 14 экскаватор, 6 автокран ва барча зарур асбоб-ускуналар тайёр ҳолга келтирилади.

Район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари меҳнат байрамини идеологик таъминлашга катта аҳамият беришяпти. Босмахонада босилган рангли мурожаатлар, чақириқлар тайёрланмоқда, асосий ишлаб чиқаришдаги ишчилар учун қизил йўли бор махсус коржомалар тайёрланмоқда. Барча корхона ва ташкилотларда шанбалик қандай ўтиши белгиланмоқда. Шанбалик бошланиши олдидан барча коллективларда митинглар бўлади. Шанбаликнинг ўтиши деворий газеталарда, «Чақмоқ»ларда, радио тармоқлари орқали кенг ёритилади. Шанбалик ижоҳосида шу куни юксак унумли меҳнат қилган кишиларни рағбатлантириш мақсадида йиғилишлар бўлади.

Район ижроия комитети маданият бўлими томонидан шанбалик қатнашчиларига маданий хизмат кўрсатиш бўйича тадбирлар тузиб чиқилди. Корхоналарда, ташкилотларда бадиий ҳаваскорлик коллективлари концертлар беришади.

КАТТА ТАРАДДУД

Пойтахтнинг Октябрь райони меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган кунининг 114 йиллигини ҳар бир иш жойида энг юқори унумдорликка эришиш билан кутиб олишга аҳд қилишган. Барча коллективларда бўлиб ўтган митинг ва йиғилишларда шанбаликда қилинадиган ишларнинг аниқ режалари белгилаб олинди.

Дастлабки маълумотларга кўра меҳнат байрамида 149 мингдан зиёд киши иштирок этади. Корхоналарнинг ишчилари 828 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар. Мактаб ва институт талабаларидан 33 минг киши юбилей олди ободонлаштириш ишлари билан шуғулланади. Район бўйича шу куни 80 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилади.

С. СУЛТОНОВ.

ИҚТИСОД ҚИЛИНГАН МАТЕРИАЛЛАРДАН

БУГУН

«Средазэнергоцветмет» бош корхонаси бўлинмаларида коммунистик шанбалик ўтказиш штабида цех ва участкалар, ёрдамчи ишлаб чиқаришлардан олинган мажбуриятлар умумлаштирилди. 21 апрель куни корхонанинг қарийб мингга яқин мутахассислари ишга чиқади. Шулардан 270 нафари ўз иш жойларида меҳнат қилади.

Иш тартиби, меҳнат байрамини идеологик таъминлаш воситалари аниқланди. Жами 20 минг сўмлик саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда.

Шу кунги ишлаб топилган маблағ — икки минг сўмдан зиёд пул беш йиллик фондига ўтказилади.

Октябрь райони меҳнаткашлари коммунистик шанбаликка қизғин тараддуд кўришмоқда.

СУРАТЛАРДА: бадиий буюмлар фабрикаси танда цехининг каштачилари З. Ҳакимназарова ва М. Ғуломова; усти ёпиқ бозорни бунёд этишда иштирок этаётган 11-«Висотстрой» трестининг илғор қурувчиларидан А. Паршуков; Навоий кўчасида.

М. Нуриддинов фотолари.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Марксизм-ленинизм университетида бўлиб ўтган область касаба союзлари ходимларининг курсларида Бутуниттифоқ ихтисрочилар ва рационализаторлар жамиятининг область совети ташкил этган икки кунлик семинар-кенгашида республика пойтахти саноат корхоналари новаторларининг вазифалари муҳокама қилинди. Семинарда жамият советларининг бошланғич ташкилотлари раислари, Тошкентдаги бир қатор қурилиш ташкилотлари, лойиҳа ва конструкторлик бюролари ихтисрочилик ишлари билан шуғулланувчи ходимлари қатнашдилар.

●

«Еш гвардия» театри коллективи шаҳримизнинг 17-мактаб ўқувчилари ҳузурида ижодий кеча ўтказди. Санъат даргоҳи ижодкорлари ўқувчиларга «Заҳарли ҳаёт», «Баланд дорга осилма» спектакларидан парчалар кўрсатишди. Ижодий кечада республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати Мурод Ражабов ва бошқа бир қатор артистлар қатнашдилар.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 11 даража иссиқ бўлди. Шу кеча-кундузда ҳаво ўзгариб туради, қисқа муддатли ёмғир ёғади, момақалдироқ бўлади. Кечаси 4—6, кундузи 15—18 даража иссиқ бўлади.

ЧЕМПИОНЛАР АНИҚЛАНДИ

Кеча «Юбилейный» марказий спорт залида якка тартибда учувчи аёллар эркин программада ўз маҳоратларини намойиш этдилар. Олтин медални свердловсклик студент Наталья Лебедева қўлга киритди. Ленинградлик Марина Серова кумуш, Анна Антонова бронза медали билан тақдирланди.

Бир кун олдин эркаклар ўртасида ғолиблар аниқланган эди. Харьковлик Виталий Егоров 1984 йилги СССР чемпиони унвонини қўлга киритди. Кумуш медали ленинградлик Леонид Казнаковга, бронза медали эса одессалик Виталий Петренкога топширилди.

Спорт рақсчилари ўртасида москвалик Е. Батанова ва А. Соловьёв чемпион бўлишди. Москва областидан Н. Анненко ва Г. Сретенский иккинчи ўринни эгаллашди. Учинчи ўрин эса москвалик фигурачилар — М. Усова ва А. Жулинга берилди.

Кеча фигурали учиш бўйича мамлакат шахсий биринчилигининг тантанали равишда мукофотлар топширилди. Кейин анъанага кўра фигурачилар томошабинларга намунали чиқиш программасида маҳоратларини намойиш этишди.

ДАЪВОГАРЛАР МАТЧЛАРИДА

● ШАХМАТ

ВИЛЬНЮС. Бугун шахмат бўйича жаҳон тожига даъвогарлар Г. Каспаров ва В. Смислов ўн учинчи партияни йиғнашади. Кечаги ўн иккинчи партияда Г. Каспаров ғалабага эришиб, ҳисобни 8:4 га етказди.

● ШАШКА

ГААГА (Голландия). Халқаро шашка бўйича Х. Вирсма билан совет гроссмейстери В. Вирний ўртасидаги ўн бешинчи партия дуранг натижа билан якунланди. 8:7 ҳисобида ҳамон голландиялик шашкачи пешқадамлик қиляпти.

МУШТАРАК МАҚСАД ЙЎЛИДА

Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VIII Халқаро Тошкент фестивали ва Тошкилий комитетининг матбуот марказига жаҳондаги кўпгина мамлакатлардан хабарлар келаётганлигини тинчлик ва озодлик йўлидаги кишиларнинг тинчлик ва озодлик йўлидаги муштарак мақсадларини бирлаштирган экран асарлари ана шу катта ғоянинг анжуманда кенг намойиш этилаётгани билан боғлиқ. Ҳозирга қадар жаҳондаги 64 мамлакат, иккита халқаро ташкилот ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Тошкент кинофестивалида қатнашиш истагани маълум қилди. Бундан ташқари Бангладеш, Гаяна, Коста Рика, Перу каби мамлакатлар билан бирга Фаластин Озодлик Ташкилоти ва ЮНЕСКО киноделегациялари ҳам бор. Болгария, Чехословакия, АҚШ, ГФР ва бошқа бир қатор мамлакатлар Ўзбекистон пойтахтида ўтадиган фестивалда меҳмон сифатида иштирок этадилар.

Фестиваль Ташкилий комитети, унинг Бош дирекцияси ва ана шу Халқаро анжуманни муваффақиятли ўтказиш ишига сафарбар этилган барча ташкилотлар ва муассасалар шу кунларда тайёргарлик ишларини авж олдириб юборди лар. Шаҳарнинг энг яхши кинотеатрлари фестиваль экрани учун тайёр қилиб қўйилди.

Ўзбекистон пойтахти фестиваль иштирокчиларини «Жонажон диёримизга хуш келибсиз!» деб кутиб оладиган кунлар тобора яқинлашмоқда.

Шарҳчи сатрлари

«УМУМИЙ БОЗОР» ЗИДДИЯТЛАРИ

Ғарбий Германияда чиқадиган «Нойе Рурцайтунг» газетаси Европа ҳамжамиятлари кенгашининг Брюсселда бўлиб ўтган сессиясини шарҳлаб, унинг бутунлай барбод бўлганлигини таъкидлади. «Умумий бозор»га аъзо бўлган ўн давлат ва ҳукумат бошлиқлари чуқур зиддиятлар мавжудлиги сабабли кун тартибидаги энг муҳим масалалар юзасидан, аввало, қишлоқ хўжалиги ва бюджет сиёсати билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан амалда бирон-бир келишувга эришa олмадилар. Энг кескин тус олган проблема — Англиянинг Европа ижтисодий ҳамжамияти бюджетига қўшаётган молиявий ҳиссаси тўғрисидаги масала теварагида айниқса кучли тортишув бўлди. Англия бош министри М. Тэтчер ҳамжамият бюджетига тўлаётган взнос ғоят ошириб юборилганлигини таъкидлаб, у ўртага қўяётган талаб қондирилмаса, унинг мамлакати ҳамжамият умумий хазинасига пул ажратишни тўхтатиб қўйишини уқтирди. Ирландия бош министри Г. Фитцжеральд эса унинг мамлакати олдига сут маҳсулоти чиқаришни қисқартириш талаби қўйилаётганлигидан аччиқланиб, мажлислар залидан чиқиб кетди.

Сессия қатнашчилари бундай келишмовчиликлар шароитида икки кун тинмай қизғин музокаралар олиб борилганлигига қарамай, бирон-бир якунловчи ҳужжат қабул қилинишига муваффақ бўла олмадилар. Шу тариқа Европа ижтисодий ҳамжамиятининг олий даражада ўтказилган учинчи учрашуви тўла барбодликка учради: «Умумий бозор» ўзи ташкил этилгандан буён ўтган 26 йил мобайнида энг жиддий тангликни бошдан кечирмоқда.

Брюсселда ижтисодий, молиявий ва бошқа кўпгина зиддиятларнинг яққол намоён бўлиши ғарб мамлакатларини ўз исканжасига олган ялпи танглик янги, халокатли босқичга кўтарилганлигини кўрсатади.

АҚШ маъмуриятининг худбинлик йўли Европа ижтисодий ҳамжамиятида зиддиятларнинг кескин тус олишига кўп жиҳатдан сабаб бўлмоқда. У рақобатчи шерикларини ижтисодий жиҳатдан заифлантиришга интилиб, уларни Вашингтон милитаристик режаларини амалга оширишга тортаётганлиги ижтисодий тангликни кучайтирмоқда, Ғарбий Европада оммавий ишсизлик ва молиявий чигалликлар келтириб чиқармоқда. 1983 йилнинг ўзидагина АҚШга Европа ижтисодий ҳамжамияти мамлакатларидан олиб чиқиб кетилган капитал 150 миллиард долларни ташкил этди.

Франция президенти Ф. Миттеран Европа ижтисодий ҳамжамиятидаги аҳвол «айниқса жиддий»лигини тан олди. Дарҳақиқат, «Умумий бозор» фаолияти издан чиқиб, унинг хазинаси эса амалда бўшаб қолди.

Р. СЕРЕБРЕННИКОВ,
ТАСС шарҳчиси.

●ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҚЎЙИ ПАРТИЯ ЗВЕНОЛАРИДА

ЁШЛАР ТАРБИЯСИГА—МУҲИМ ЭЪТИБОР

Тошкент агрегат заводининг 1-механика-йиғув цехи партия ташкилоти ўз сафларини ўстиришга катта эътибор бермоқда. Коммунистлар партия сафига кираётган ҳар бир ишчининг ишчанлик ва сиёсий-ахлоқий сифатларини синчиклаб текширмоқдалар. Бу ишга индивидуал ёндошмоқдалар. Кейинги вақтда цехда 11 киши партия сафига қабул қилинди. Улар ишлаб чиқаришда бошқаларга намуна кўрсатган, ўз ишига доимо ижодий ёндошадиган ишчилардир.

Цехда очиқ партия йиғилишлари вақтивақти билан ўтказиб турилади. Унда партиясиз ҳамкасблар ҳам қатнашиб, бутун коллективни тўлқинлантираётган масалаларни биргаликда ҳал этмоқдалар, камчиликларга барҳам беришга йўлларини белгиламоқдалар. Хуллас, бу улар учун мактаб бўлмоқда. Партиясиз ҳамкасбларнинг йиғилишлардаги активлиги партия сафига кирадиган кишиларни пухта танлашга ёрдам бермоқда.

Завод партия комитети ёш коммунистларни тарбиялашга алоҳида эътиборни қаратмоқда. Тажрибали коммунистлар уларнинг ғоявий жиҳатдан ўсишларига ёрдам бермоқда. Устав талабларининг моҳияти ва аҳамиятини ёш коммунистларга тушунтирмоқдалар. Партком уларнинг ўзларига берилган топшириқларни қандай бажараётганлигини назорат қилиб бормоқда. Цех партия бюроси эса ёш коммунистларга мунтазам топшириқлар бериб бормоқда. Ёш коммунистлар партия йиғилишларини тайёрлашга ҳам актив жалб этилмоқда. Ёш коммунистларнинг бундай актив иштирок этиши уларнинг шахсий сифатларини текширишнинг ва бу сифатларни камол топтиришнинг муҳим формаси бўлиб қолди.

Масалан, цех технологи, ёш коммунист Зулфия Знёхўжаева пропагандистлик ишини бажонидил адо этмоқда. Ёш коммунист, фрезерловчи Бахтиёр Содиқов эса цех комсомол ташкилоти секретарининг ўринбосаридир. У цех ёшларини ишлаб чиқаришда янги муваффақиятлар сари руҳлантирмоқда. Цех комсомоллари ишлаб чиқаришда намунали маданият учун кураш ташаббускорлари бўлдилар.

1-механика-йиғув цехининг ёш коммунистлари —тайёрлов группасининг бригадири А. Аббосов, техника бюроси бошлиғи Х. Абдуллаев, автоматчи А. Кобер ва бошқалар ишга ҳалол ёндошиб, ўз бурчларини виждонан бажармоқдалар.

Завод партия комитети ва цех партия бюроларининг доимий ғамхўрлиги натижасида ёш коммунистлар сиёсий ва ташкилотчилик иш кўникмаларини ҳосил қилмоқдалар, ғоявий жиҳатдан чиниқиб бормоқдалар. Масалан, ёш коммунист, токарь С. Зенкин цех партия бюросининг аъзоси қилиб сайланган. У ўзига берилган топшириқни сидқидилдан адо этмоқда.

Корхона коммунистлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақада актив иштирок этмоқдалар. Юбилей шарафига олинган мажбуриятлар муваффақиятли бажарилляпти. Меҳнат унумдорлиги ўтган йилгига нисбатан 2 процент ошди. Планга қўшимча суратда маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Бу ютуқларнинг ҳаммасида корхона ёш коммунистларининг муносиб ҳиссалари бор. Улар тажрибали коммунистлар билан бир сафда туриб, корхона ютуқларига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

С. МУСАХЎЖАЕВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ХАЛҚАРО МАВЗУЛАРДА СУҲБАТЛАР

●

ТАРИХ САБОҒИНИ УНУТАЁТГАНЛАР

Тарихдан шу нарса маълумки, ҳарбийлаштириш, қайта қуролланиш доимо уруш хавфини кучайтириб келган. Швейцария эксперти Жан-Жак Бабелнинг ҳисобига кўра, инсоният кейинги олти минг йил ичида ўз бошидан 14 минг 513 та урушни кечирган. Ушбу урушларда Ер шарининг 3 миллиард 740 миллион аҳолиси нобуд бўлган. Агар ўртача олинса, бўлиб ўтган ҳар бир уруш тахминан 250 минг кишн ёстиғини қуритган.

Фақат XX асрда империалистик давлатлар умумий ҳисобда тахминан 62 йил бутун планета бўйича, регион ва алоҳида мамлакатларда урушлар ва агрессив тўқнашувлар олиб бордилар. Биринчи ва иккинчи жаҳон урушлари шулар жумласидандир. Оқибатда 70 миллион киши ҳалок бўлди. 125 миллион нафар одам эса яродор ва мажруҳ бўлиб қолди.

Тарихнинг адолатли ҳукми, инсониятнинг азобланган виждони империализмнинг бу мудҳиш жиноятини ҳеч қачон кечирмайди, албатта.

Шу кунларда тарих ва кейинги жаҳон урушн сабоқларини унутиб қўйганлар АҚШнинг агрессив сиёсатини ҳам, Пентагон ракеталарининг Ғарбий Европага жойлаштирилишини ҳам турли-туман баҳоналар билан оқламоқчи бўляпти. Лекин босқинчилик ва адолатсиз урушлар инсониятга қарши оғир жиноятдир. Империализм бошлаб берган урушларнинг халқлар бошига келтирган мусибатли кунларн, миллион-миллион кишилар тортган азоб-уқубатлар инсоният ёдидан асло кўтарилмайди.

Масалан, тўрт йил давом этган Улуғ Ватан уруши даврида 20 миллион совет кишиси қурбон бўлди. Урушнинг ҳар бир куни 14104, ҳар соатн 588 кишн ҳаётини олиб кетди. Фашистлар 1710 шаҳаримизни, 70 минг қишлоғимизни вайрон қилди, 6 миллион бино яксон қилинди, 31850 саноат корхонаси, 65 минг километр темир йўл, 4100 темир йўл станцияларн, 36 минг почта, телеграф, телефон станцияларн йўқ қилинди.

Шу кунларда АҚШ бошлиқ империалистик давлатларнинг милитаристик сиёсати инсоният ва табиат моддий ресурси ҳамда бойлигининг асосий қисмини ҳарбий мақсадларга сарфланишига олиб келмоқда, янги-янги қирғин қуролларн ишлаб чиқарилмоқда, ядро арсеналлари навбатдаги запаслар билан тўлғизилмоқда. АҚШ ҳарбий корхоналарида, концернларида бугун кўплаб ишлаб чиқарилаётган нейтрон ва напалм бомбалари, «МХ» баллистик ракеталари, «Першинг — 2», «Трайдент—2» ва қанотли ракеталар, химиявий снаряд ва бактериологик қуроллар, В—1 стратегик бомбардимончи самолётлар шулар жумласидандир.

Экспертларнинг ҳисобларига кўра, жаҳондаги ҳарбий мақсадларга йилига 650 миллиард доллар сарфланмоқда. Масалан, 1984 йилда АҚШнинг ҳарбий бюджети 280 миллиард долларни, агрессив НАТО блокининг ҳарбий харажатлари эса 300 миллиард долларни ташкил қилади. Империалистик пойтахтларнинг айби билан Осиё, Африка, Лотин Америкасининг ривожланаётган мамлакатлари ҳам ҳарбий мақсадларга каттакатта маблағ ажратишга мажбур бўлмоқда. Уларнинг ҳарбий харажатлари йилига 100 миллиард долларга тенг бўлмоқда. Ҳолбуки, ўша давлатлар олдида ўз ечилишини кутиб турган қатор ижтимоий-иқтисодий проблемалар бор. Масалан, ривожланаётган мамлакатларда ҳар куни очлик ва касалликдан 40 минг бола нобуд бўлмоқда, 800 миллион киши саводсиз, 250 миллион болалар мактабдан маҳрум, 570 миллион одам тўйимли овқатга муҳтож, 1500 миллион аҳоли медицина ёрдамидан маҳрум. Ривожланаётган мамлакатларнинг ғарбга қарзи 1984 йилнинг бошларида 800 миллиард долларга етди. Биргина Лотин Америкасининг қарзи эса 100 миллиард долларни ташкил қилди. Бундай ҳисобларни кўплаб келтириш мумкин.

Гап шундаки, милитаризмни, ядровий қуроллашишни авж олдираётган Вашингтон ва бошқа империалистик пойтахтлар ўзларининг ушбу хатарли ва инсоният томонидан кескин қораланаётган сиёсатларини, социалистик давлатлар устидан ҳарбий устунликка эришиш йўлидаги хатти-ҳаракатларини аслида бўлмаган «совет хавфи» билан, бошқа баҳоналар билан оқлашга уринмоқдалар.

Маълумки, Совет Иттифоқи, қардош социалистик давлатлар ҳеч кимга, шу жумладан АҚШга ҳам хавф-хатар солаётганн йўқ. Бу тарихий ҳақиқатни жаҳон жамоатчилиги ҳам, Америка халқи ҳам яхши билади. Бутун дунёга социализм эмас, балки империализмнинг милитаристик йўли хавф солмоқда.

Шу масъулиятли ва жиддий дамларда тарих Ватанимиз зиммасига, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари зиммасига инсониятни термоядро фалокатидан омон сақлаб қолишдек жаҳоншумул тарихий вазифани юклаган.

Бугун тинчлик ва қуролсизланиш идеали бўлган она-Ватанимиз, қардош социалистик мамлакатлар ана шу олийжаноб вазифани шараф билан бажармоқдалар, Ер юзида тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун астойдил курашмоқдалар. Мана шундай шароитда Совет Иттифоқи сабр-матонат ва сергаклик кўрсатмоқда, инсоннят бошн узра пайдо бўлган ядро урушн хавфининг олдини олиш учун зарур ҳамма чораларни кўрмоқда.

Талъат СОЛИЕВ.

● **Талъат Солиев** — СССР Журналистлар союзининг аъзоси, халқаро шарҳловчи, «Тошкент оқшоми»нинг актив муаллифларидан бири. У халқаро муносабатлар ва жаҳон сиёсати масалаларига бағишланган қатор рисола ва кўпгина мақолалар авторидир.

Ер юзи аҳолиси

НЬЮ-ЙОРК. Кейинги ўн йил ичида ер юзининг аҳолиси 770 миллион кишига кўпайди ва ҳозир 4,8 миллиарддан ошиб кетди. БМТ Бош секретари Ҳ. Перес де Куэльярнинг бу ерда эълон қилинган «1983 йилда дунёдаги демографик ҳолат» номли докладида шу маълумотлар келтирилади.

Ҳужжатда таъкидланишича, ер юзи аҳолисининг 1973 йилдан бери ўсиши ҳозирги Лотин Америкаси ва Африканинг Саҳрои Кабирдан жанубдаги райони ҳозирги аҳолисини бирга қўшганда шунга тенг келади. Шу давр ичида аҳолининг ҳар йилги ўсиш кўрсаткичи аввалги бутун тарих мобайнидаги энг юқори белгига — 2,1 процентга кўтарилиб, сўнгра пасая бошлади, 80-йилларнинг бошларида 1,7 процентга тушиб қолди.

Ривожланган мамлакатлар орасида фақат Австралия ва Янги Зеландия аҳолиси йилига 1 процентдан зиёд кўпайди. Айни вақтда Ғарбий Европанинг баъзи мамлакатларида аҳолининг сони камайиб бормоқда.

Узоқ умрли ларни равишда 70-йилларнинг ридаги 55,4 ёшдан зирги вақтда 69,1 етганлиги ўзига тортади. лан бирга бу ривожланган ларнинг ёшга етган мамлакатларидаги тафовут ҳам жуда катта лан, Африкалик лар ўрта ҳисобда йилдан камроқ моқдалар. Бу пертларнинг мотларига кўра, аёлларнинг умр ларга нисбатан ҳисобда 7,5 йил дир. Мутахассисларнинг фикрича, рига борган сари кўпроқ аёллар кўпайиб, эркаклар сони камайиб боради. Масалан, 75,4 йилни, 65 ёшга етган мамлакатларида эса 61,8 ташкил этади.

Шаҳар аҳолиси кўпайиш суръатларн тез бормоқда. Келгуси бошларида аҳолисининг ярмидан кўпроғи шаҳарларда яшайдиган бўлади.

Фотокалейдоскоп

Бу пичоқнн (суратда) ГФРдаги магазинларнинг бирининг эгаси тайёрлаган. Унда юз хилдан ортиқ мослама бор: қайчиси ҳам, бигизи ҳам, пробкаси ҳам... ҳамма нарса мавжуд. У туристлар ва хизматчиларга жуда асқотиши мумкин. Бу пичоқни Швейцария пули билан 4 минг франк турадн. Ундан бу пичоқни фақат бой коллекционерлар олиши мумкин.

Кейстон— ТАСС фотоси.

Улкан сурат

Узунлиги бир ярим километрлн ва умумий майдони беш юз квадрат метр бўлган бу улкан мозаика суратни ишлаш учун Финляндиянинг 3605 рассоми иштирок этди. У Гиннеснинг «Рекордлар китоби»дан ўрин олган «қақрамонларнинг» турли хилини ўзида акс эттирган. Мисол учун унда катта торт, энг баланд товуш чиқарувчи музика асбоби, энг кичик вон ва бошқа нарсалар ни кўриш мумкин. Буни қаранглн, фақат диялик рассомлар бу ишлари ҳақ олганлар. Ҳақиқатан ҳам у даъвогарлик қилган ҳақиқатан ҳам у эгаллаган квадрат метр ратдан деярли маротаба каттадир.

«Фил ва лайча»

Худди «Фил ва лайча» масалидаги воқеага ўхшаш бу воқеа яқинда Шри-Ланкадаги қишлоқлардан бирида бўлиб ўтди.

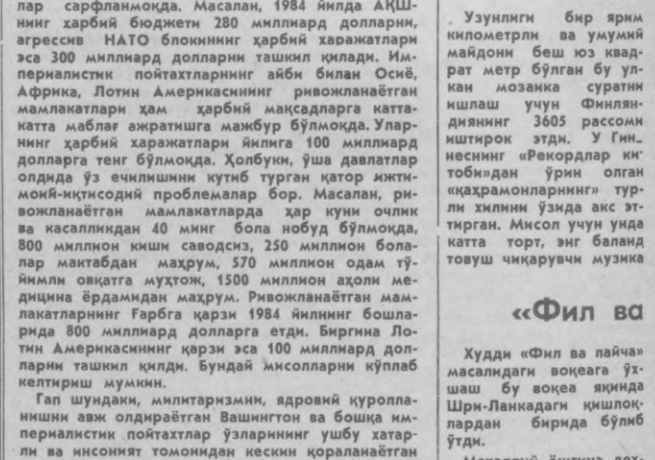
Маҳаллий ёшгина деҳқон аёл тасодифан ёввойи филга тўғри келиб қолди. Нимадандир ғоят ғазабланган бу бақайбат ҳайвон хартумн билан аёлни ўраб олиб, уни ердан кўтарди. пайт кичкинагина эгасини ҳимоя киришди. У, деб беради, ГДРнинг эрн-эхо» газетасн га қарши ҳеч ташланаверди ва думини тишлаб лай бошлади. сезган ўрмон ўлжасини ерга ва даҳшатга ч қолган.

Энг кичик

Танландда дунёда энг кичик сут эмизувчилардан мнтти кўршапалак яшайди. Унинг катталиги уч сантиметр бўлиб, қанотларини ёзганда олти сантиметргача етади. Оғирлиги эса атиги ик-ки грамм. Кундуз лари бу митти кўр лаклар худди ка кўршапалакларда ронғу горларда, ёр парда яшрнади. Кеч кирнши эса майда ҳашарот ни овлай бошлайди.

Кекса ҳайдовчи

Франциядаги энг кекса аёл-ҳайдовчи яқинда ўзининг юз йиллигини кенг нишонлади. Бу аёл Контесса Анна де Бешанн бўлиб, у биринчи марта рулга 1909 йилда ўтирган. Шундан бери машинанн ҳеч бир авариясиз ҳайдайди. «Машина ҳайдашнинг учун ҳеч қандай ақлнлгнлнк йўқ, лекин ақлнлгнк цикл билан мен бутун йигирма йил давомида пашганман. У нуқсонсиз эди» — дейди у ўзн ҳақида. Унинг рон қолган рекордларга.

Никарагуада ва мудофаа бирдан ажралмас қолди.

СУРАТДА: ҳимоясини Типитапакатойя районида нишлаб чиқарши бирик агросаноат плекси қурилишида Пренса-Латина— фотоси.

Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида бичиқчи, комсомол аъзоси Сайёра Ҳидоятованн ишчанлиги, ўз вазифасини қунт билан бажариш туфайли ҳурмат қилишади.
Х. Мирзакаримов фотоси.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГА ХАТЛАР

БУ—ҚАНАҚАСИ?

Мен 11 февраль куни соат 16 да Октябрь инқилоби ҳиёбони ёнидаги фотостудияга 3х4 ва 4х6 размерларда расмга тушиш учун кирдим. У ердаги кассир менга квитанция билан бирга 75 тийин турадиган китобни берди. Китобни олмаслигимни айтган эдим «Китобни олмасангиз расмга туширмаймиз», деди қўполлик билан. Мен расмга тушмасдан чиқиб кетдим.

Бу қандай ҳурмача қилиқ! Мижозларга мажбуран китоб сотишга уялмайсизларми!

М. МИРАҲМЕДОВ,
2-Чимбой кўчаси, 85-уй, 37-квартира.

ДИЛИМ ОҒРИДИ

Шаҳар темир йўл вокзалига ҳар куни неча минглаб йўловчилар келиб кетади. Унинг чап томонидаги озиқ-овқат магазини ёнида жойлашган «Союзпечать» киоскасидан йўловчилар газета, журналлар харид қилишади. Киоскачи иккита газетага 10 тийин олиб қолганн етмагандай, деярли ҳамма билан қўпол муомалада бўладн.

3 февраль куни мен билан қилган қўполлиги жони-жонимдан ўтиб кетдн. Шу куни киоскада мен истаган газета йўқ экан. Сабабини сўрадиму, балога қолдим. Наҳотки баъзи кишилар ўзларининг қўполлиги билан инсон дилнин оғритганликларини, уларнинг кайфиятини бузаётганликларини тушунишмаса!

Ш. УМАРОВ, ишчи.

УЗИБ ҚЎЙИШДИ

Ўғлим Улан-Удэ шаҳрида Совет Армияси сафида хизмат қиляпти. У билан телефонда гаплашиш мақсадида Усмон Юсупов кўчасидаги шаҳарлараро телефон станциясига учрашиб, 20 минутга пул тўладим. Энди гаплашиб ҳол-аҳвол сўрашиб турган эдик, телефон узилиб қолдн. Диспетчерга «Нега бундай қилдингизлар» дедиму балога қолдим. У мени пасткаш деб ҳақорат қилиб, гаплашолмаган вақтлар учун пулни Навоий кўчасидаги 26-уйда жойлашган марказий телефон станциясидан олаверасизлар деди.

Мен яна шу йил 27 январь куни 1 февраль кунига телеграмма бердим ва телефонда гаплашиш учун улаб беришларини кутиб ўтирдим. Лекин бу сафар мутлақо улашмади. Ўғлимдан келган телеграммада 1 февраль куни 3 соат давомида алоқа бўлимида кутганлигн диспетчер «Тошкент бизнн негадир уламаяпти, жавоб бермаяпти», деганлигни ёзнлганди. Бу қанақа ҳурмача қилиқ! Хоҳлашса узиб қўйишади, хоҳламаса улаб беришмайди. Уларни тартибга келтириб қўядиганлар борми!

М. РАСУЛОВА,
Чувалачи кўчаси, Кўктерак тупиги, 6-уй.

БОЗОРДАГИ ЎЗБОШИМЧАЛАР

Ҳеч ерда ишламай бозорнинг хўжайини бўлиб олган олиб-сотарларнинг турқи ҳар хил, лекин қилаётган иши битта — жиноят. Чунки, улар кўп ҳолларда ўғирланган мол билан савдо қилишади, ҳалол одамларни авраб, пулини шилишади.

Фарҳод бозори ва унинг ёнидаги ярмаркада кўзбўямачилик қилиб, деҳқонларнинг чўнтагини шилувчилар кўкрак тугмасини ечиб, ҳуштак чалиб юришади. Уларнинг танобини тортиб қўйишн лозим бўлган участка инспекторлари негадир кам кўринишади. Чайқовчи ва олибсотарлар қачонгача ялло қилиб юришаверади!

М. ҲАЙДАРОВ,
Чилонзор, 12-квартал, 21-уй.

* * *

Қўйлиқ бозорида туянинг кўндак нонни 15—20 тийиндан пуллашади. Бу ердаги мантипаз, хоним ва кабоб қилиб сотувчи юлғичлр ҳам олғирликда нонвойлардан қолишмайди. Улар санитария қоидаларига хилоф равишда иш тутишади. Негадир, бу «қўли гул» ошпазларнкнг мўшугнни ҳеч ким пишт демайди. Ахир бундай ўзбошимчалик билан овқат сотиш қондага мутлақо хилоф-ку. Уларнинг ишига шаҳар санитария милицнясидагилар қачон барҳам беришади! Бу тартибсизликлар қачонгача давом этаркин!

Н. ОМОНОВ,
Озёрная кўчаси, 3-уй.

2 БЕТ ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
9 АПРЕЛЬ, 1984 й.

●«Тўққизлар ташаббуси»—амалда

ДИЛ-ДИЛГА ПАЙВАНД

Дарахт бир жойда кўкаради. Бу халқ мақолн. Бу ҳикматлн сўзда мен билан сизнинг тақдиримиз яширинган. Тақдиримиз одамийлик, бурч ва масъулият нурлари билан мунаввар этилгандагина биз мана шу жамиятда яшашга муносибмиз, деб айта олишимиз мумкин.

Мен сизга «бир жойда кўкарган» учта дарахт ҳақида ҳикоя қилиб бермоқчиман. Бу «дарахтлар» «Ташкимсельмаш» заводининг ишчилари —ота-боболар Василий Михеев, Иван ва Сергей Михеевлардир. Уларнинг умр дарахтн аллақачон мевага кирган. Бу мевалардан элу юрт, жамият баҳра кўриб келмоқда.

Келинг, яхшиси уларнинг ўзларидан дил сўзларини эшитайлик.

Василий МИХЕЕВ:

— Мактабда менинг бир ажиб орзуим бор эди: катта бўлсам, албатта матрос бўламан, деб ўйлардим. Кечалар денгизларим туш кўрардим...

Василий Макарович Шукшининг бир ҳикоясндаги қаҳрамон улғайсам, албатта жосус бўламан, деб орзу қилади. Орзулар ҳам қизиқ бўларканда...

Мен, матрос бўлолмадим, Совет Армиясида қурилиш бўлинмасида хизмат қилдим. Денгизлар тушимга тобора камроқ кирадиган бўлди. Ҳозир бир йилда тушимга жилла қурса бир марта денгиз кирса йил бўйи қувониб юраман. Барибир, орзу экандa. Телевизор экранида шовуллаётган денгизни кўрсатишса кўксимда нимадир тўлқинланади...

Ҳозирги кун ҳақида гапирадиган бўлсам — тақдиримдан нолимайман. Эл қаторн деганларидай, ишлаб келяпман. 25 йилдан бери пайвандчиман. Чорак асрдан бери, агар донишмандннг иборасини сал ўзгартириб айтсам, ўз меҳнатимдан ажойиброқ машғулот кўрмадим. Кейинги кунларда ҳамкасблар менга нисбатан аҳён-аҳёнда «пенсия» сўзини ишлатадиган бўлишди. Йўқ, мен пенсионер сифатида хаёл суриб ўтиришимни ҳеч қачон тасаввур қилолмайман. Мен ўзим кўникиб кетган заводсиз, дастгоҳларнинг шовқинисиз, юзларига чангу ғубор қўнган, коржомаларн қорамойга беланган, лекин кўнгиллари соф ҳамкасбларнинг самимиятисиз яшолмасам керак.

Чорак асрдан бери, агар донишмандннг иборасини сал ўзгартириб айтсам, ўз меҳнатимдан ажойиброқ машғулот кўрмадим. Кейинги кунларда ҳамкасблар менга нисбатан аҳён-аҳёнда «пенсия» сўзини ишлатадиган бўлишди. Йўқ, мен пенсионер сифатида хаёл сурнб ўтирншимни ҳеч қачон тасаввур қилолмайман. Мен ўзим кўникиб кетган заводсиз, дастгоҳларнинг шовқинисиз, юзларига чангу ғубор қўнган, коржомаларн қорамойга беланган, лекин кўнгиллари соф ҳамкасбларнинг самимиятисиз яшолмасам керак.

Чорак аср давомида қанча жонсиз темирларнн фойдали деталларга, жиҳозларга айлантирганимни санаб беролмасам керак. Гап саноғда эмас. Энг муҳими— цехимизда тайёрланаётган юзлаб хилдаги деталларга пайвандлаш аппаратимнинг нурн, қолаверса, кўзларимнинг нурн сингганлигидан қувонамам. Бу деталлар машиналарга ишлатилади, машиналар эса қишлоқ хўжалигига, пахтакорларга етказиб берилади. Меҳнатимнинг шу томонларини ўйласам кўнглим нфтихорга тўлади. Шундай пайталарда ўзимни улкан мамлакатнинг тақдирн билан чамбарчас боғлиқ эканлигимни очиқ-ойдин англаб етаман. Ҳа, менинг тақдирим ана шу порлоқ жамиятга пайванд қилинган. Бу жамиятсиз менинг кўкаришим, камол топишим гумон эди.

Иван МИХЕЕВ:

— Очиғини айтганда, мактабда ўқиб юрганимда ишчи бўламан, деб ўйламагандим. Ҳаётда хаёлга келмаган шундай воқеалар содир бўладики, улар баъзан кишининг ҳаёт йўлини бутунлай ўзгартириб юборади. Менимча, ирода шундай пайтларда синалса керак. Эсимда, заводга ҳуштак чалиб бамайлихотир кириб келгандим. Энди ўйлаб қарасам, заводни, унда ишлаётган юзлаб оқкўнгил инсонларни менсимаган эканман. Бироқ йил ишлаб жуфтакни ростлаб қоламан, деб «ният» қилган бўлсам керак-да. Бироқ... ёзувчилар тили билан айтганда мен бу ерда ҳаётни кўрдим, ўргандим, ҳақиқий меҳнат нималигини, оддий ишчи сўзининг нақадар қудратли эканини англаб етдим. Ўшандан бери 14 йил ўтибди.

Яна бир ҳақиқатни очиқ айтишга тўғри келади. Ишчи бўлиб меҳнат қилиш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келавермайди. Бугун корхонага келиб, дастгоҳлар шовқинига кўниколмай, тўрт тарафга жовдираб, сўнгра «қуён» бўлганларни кўп кўрдим, десам муболаға бўлмас. Мактаб ва ўқувчилар тарбнясн, уларнинг ҳақиқий одам бўлиб вояга етиш масаласи кун тартибига қўйилган ҳозирги вақтда касбга нисбатан меҳр-муҳаббат билан муносабатда бўлиш ҳам ана шу муҳим проблеманинг енгиллашувига бир қадар ёрдам беради.

Биз энг аввал том маънода граждан бўлишимиз керак. Шунинг ўзи бизнинг жамиятдаги ўрнимизни белгилаб берадн. Менинг отам ишчи. Ўзим ҳам ишчи. Укам...

Сергей МИХЕЕВ:

—Менимча, кишн ўзи яхшн кўрган иш билан шуғулланганн маъқул. Шундагина ундан жамиятга, одамларга фойда тегиши мумкин. Мен ўн йилдан ортиқ вақт давомида шу ерда ота касби дегандай, пайвандчи бўлиб ишлаб келяпман. Иш устасидан қўрқар, деганлар. Камтарликни йиғиштириб гапирадиган бўлсам, ҳозирги кунда ўз касбимга таллуқли ҳар қандай ишни яшин тезлигида бажариб кетаверараман. Утган муддат иш тажрибаси ва ниҳоят, ўз ишимга нисбатан меҳр менн шунга ўргатиб келди. Ўйлайманки, бундан кейин ҳам ишни худдн шундай суръатда давом эттираман.

* * *

Мана, азиз оқшомхон, сиз уч ота-боланинг дил изҳори билан таништингиз. Бир мақсадга қаратилган, бир-бирига пайванд учта тақдирнинг кўнгил дафтарини варақладингиз. Бу фидойилар ҳозирги кунда ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили план-топшириқларини бажариб, 1985 йил ҳисобига меҳнат қилишмоқда. «Тўққизлар ташаббуси» бўлган учовлон Ўзбекистон Компартияси ва Ўзбекистон ССРнинг шонли 60 йиллик юбилейини беш йиллик топшириқни уддалаш билан кутиб олиш учун ғайрат кўрсатмоқда. Шундай одамлар билан таништанингда улуғ пролетар шоири Владимир Маяковскийнинг «Кўринг, ҳавас қилинг...» сатрини ҳайқнриб айтгинг келади.

С. САИДОВ.

«Средазгазавтоматика» заводининг механика цехида янги босим регуляторларини йиғиш муваффақиятли бормоқда. Бу регуляторлар мамлакатимиз газ қувурларн учун мўлжалланган.

М. Нуриддинов фотоси.

ШАҲРИМ—ФАХРИМ

Об-ҳаёт дарёси

Она шаҳримизнинг гуллаб-яшнаб турншнинг боиси сувимизнинг сероблигидандир. Об-ҳаёт тирнклик омили деб донолар бежиз айтишмаган.

Тошкент шаҳри территориясида Чирчиқ дарёсидан бошқа табиий гидрогеографик шахобча йўқ. Бироқ ана шу дарёдан сув олувчи каналлар бир нечта. Уларнинг энг муҳимлари Бўзсув, Бўрижар, Салор, Қорасув, Кайковус, Анҳор ва бошқа каналлардир. Бу шахобчаларнинг ҳаммаси Бўзсув каналидан бошланади.

Шаҳримизда ҳозир 32 та биринчи, 52 та иккинчи категорияли сув тармоқлари корхоналар ва аҳолининг сувга бўлган талабини қондиришга хизмат қилади. Шаҳардаги яшил майдонлар ва аҳоли эҳтиёжи учун секундига 15 кубметрдан ортиқ сув сарфланади.

Шаҳардаги кўплаб канал ва арнқларига сув ўзи оқиб келади. Агар суғориладиган майдон каналга нисбатан баланд жойлашган бўлса, сув у ерга насослар ёрдамида узатилади.

Бўзсув ҳам Искандар, Хоним, Зах, Қорасув ва Салор каналлари сингари бир неча юз йилдан бери шаҳарга обн-ҳаёт тарайди. Унинг узунлиги Чирчиқдан Сирдарёгача 159 километр. Агар Бўзсувнинг бошланиши деб 10—ГЭС олинса унда унинг узунлиги 138 километрга тенг бўлади.

Ёзнинг жазирама иссиқ кунларида ҳам ямяшил хиёбонлар, азим чинор ва шаҳримизнинг энг гавжум жойларида гуркираб турган 100 хилдан ортиқ дов-дарахтлар бизга соя бўлади. Уларнинг оромбахш бағрида ҳордиқ олиб кўнглимиз ёзилади, «кумуш камар» сув шахобчаларига миннатдор термуламиз,

Сув — бебаҳо бойлигимиз. Уни эъзозлаган эл доим обод. Бу ҳақиқатни унутмаслик эса ҳаммамизнинг бурчимиз.

Ҳ. ҲАБИБУЛЛАЕВ,
табнатшунос.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«ЙЎЛОВЧИЛАР ЭЪТИРОЗИ»

Газетанинг шу йил 10 февраль сонида оқшомхон Л. Ҳамидовнинг юқоридаги сарлавҳали танқидий хати босилиб, унда 8, 11-маршрутдаги вагонларнинг ойналари синиқлиги, ўриндиқлар ифлослиги ва трамвайлар белгиланган график бўйича қатнамаётганлиги танқид қилинган эди. Редакция шаҳар трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи В. Загуменнов имзоси билан қуйидаги жавобни олди:

Газетада келтирилган фактлар тасдиқланди. Шикоят 2-трамвай депоси хизматчилари ўртасида ишлаб чиқилди. 15 февраль куни деподаги барча трамвайлар назоратдан ўтказилди. 2146, 2223, 2113, 2137 ва 2128-вагонлардаги йўл қўйилган камчиликлар бартараф этилиб, вагонларнинг санитария ҳолати яхшиланди. Яна бир бор ҳайдовчилар билан суҳбат ўтказилиб, графикка қатъий амал қилишлари уқтирилди. Йўловчилар хизматига чиқарилувчи ҳар бир ҳайдовчига ҳаракат жадвали ажратилди.

Бўстон

Бу бўстон саҳнида гул кўп, галаи кўп...
Алишер Навоий

ҚАЙТИМ

(ҲИКОЯ)

Ашурали Жўраев — 1956 йили Навоий область-нинг Навоий районида-ги Жалойир қишлоғида туғилган. 1978 йили Тошкент Давлат Мада-ният институтини битир-ган. Ҳозир «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» газетаси редакциясида бўлим мудири бўлиб ишлайди.

Автобус ҳар тўхтаган-да бақалоқ паттачи аёл йўловчиларни кўзлари ола-ғилаб қаршилайди. Улар узатаётган пулни олади-ю, бироқ билет ажратмайди. Олдин йў-ловчининг қиёфа-бошқа-ларга беписандгина разм солади. «Нега билет олмадингиз?»— деб ҳеч ким сўрамайди ҳам. У эса билет олмаганлар-ни истаса-истамас ёки имконсиз бўлса, баъ-зилар эса «ҳожати йўқ» деган маънода кўл сил-тиб қўйишади.

Автобус «Қозоғистон» кинотеатри бекатида тўхтади. «Гур» этиб эшик-лар кўтарила бошлади. Ҳойнаҳой кимнидир кўриб чиқишган кино кўриш керак. Бўш ўрин-лар тўлди. Ҳаммадан кейин қоқилиб-суқилиб бир киши чиқиб олди. Ўзини эҳтиёт қилиб турибди. Йиқилган бўлса керак, оҳорли кийимлари расво. Ғи-жимланган ола-чипор галстуги қийшайиб, бе-ўхшов осилиб турибди. Қўлида ранги ўчиб, азбароий кирдан ялтираб кетган сарғиш чарм портфель. Ярғоқ бошидаги яккам-дуккам сочлари тўзғиган. Кўз-лари уч кун уйқудан қолган одамнинг кўзла-ридай қизғиш, юмилиб-юмилиб кетади. Чизиқ, ажинлар қулоч ёзаётган юзларини бужмайтира-ди.

Ёшлардан бири унга жой бўшатди.

— Й-йўқ, ука, ўзиз ўтиринг. Бизани оёқлар хизмат пайтида қотиб кетган, мустаҳкам, — деди у бешиктебратар-дай тебраниб.

Ҳалиги жой бўшатган дўппини йиғит, унинг ўтириб олишига ёрдам-лашди.

— Р-раҳмат, ука, — деди оғзидан тупук сачратиб.

Олдинги ўриндиқда ўтирган елкалари очиқ, танноз хотин отнинг қилидай қошларини чи-мириб, унга еб қўйгудек бўлиб ўқрайди. Сўнг қўлидаги бир парча ялтироқ сумкачасидан рўмолчасини олиб, ел-касини сийпирган бўлди.

— Ким билет олмаган бўлса, тез-тез узатсин!— Ҳалиги бақалоқ паттачининг жарангдор овози эшитилади. Одатдагидай, пул олади-ю, билет йиртмайди. Кейин унинг ёнидан ўтаётиб, кўкиш рангга бўялган туксиз қошларини учириб:

— Бутилкага кириб чиққанмисан, дейман, хўроз. Қани билет ол-гин!— дейди тантанавор овозда ва ўзининг гапи-дан завқлангандай, са-риқ тишларини кўрса-тиб, тиржаяди. Япалоқ, доғ тушган юзлари сел-киллайди.

—Д-да мамаша, биз хў-хўроз-да, хўроз! — дейди у ҳам ингичка бўйнини чўзиб.

Ҳалиги танноз унга яна ўқраяди. Олмадай қизил лабларини жи-йириб, ўрнидан туриб нари кетади.

— Сангинагаям яхши гап ёқади-я. Қани хўроз бўлсанг билетга чўзчи?

— Н-нима, хў-розли-гимга ишонмайсизми? ё...—деб у ўрнидан тур-моқчи бўлди. Паттачи аёл ойболтанинг сопи-дай қўллари билан унинг елкасидан босди. У ноилож қўллари қал-тираб портфелини оча бошлади. Тек турмаёт-ган гавдаси тебранар, бошини олдинги ўрин-диқ тутқичига дамба-дам уриб оларди.

Бу орада икки марта эгилиб, йиқилишига сал қолди. Хайриятки, одамлар бор экан, ҳим-мат қилиб, суяб қолиш-ди. Ниҳоят, қийнала-қийнала портфелини очиб, ичидан муқоваси эскирган, саҳифалари ўрнидан кўчиб, шалви-раб қолган китобни олиб титкилай бошлади.

— Нима Гўрўғлидан ўқимоқчимисан ё Алпо-мишданми?— деди паттачи киноямуз.— Бечора-ей хотинингдан яши-рибсанда. Ё бугун ойлик олдингми? Мунчаям пиш-иққина бўлмасанг.

У бошини аста кўта-риб, паттачига ярим юмуқ кўзларини сузиб қаради. Бир нима де-моқчи бўлиб, тўнғиллаб қўйди. Яна бошини хам шакдай шақиллай бош-лади:

— Оҳо, бу кишини қаранг-а? Яна қандай гапинг бор? Итдай ичиб юлиб, тухмат қилади. Энди шуниси етмай турган эди? Ҳой, шо-фёр, тўхтат автобусни! Бу пиянистa, туҳматчини тушириш керак. Тўполон қиляпти.

Автобус қаттиқ тормоз бериб, силкиниб-сил-киниб тўхтади.

У эса, қисимидаги чақаларни одамларга узатиб, ялиниб-ёлворарди:

— Иш-ишонмасаларинг мана сананглар. Т-тўқсон тийин ўрнига, олтмиш тийин берган...

— Эшикни оч!— деди буйруқ оҳангида паттачи. Сўнг унинг елкаси-дан туртиб, «шарқ!» этиб очилган эшикдан итариб туширибюборди. У чайқалиб тушаркан, қан-дайдир шашт билан ор-қасига ўгирилиб:

— М-ма, пул егур, имонсиз!— деди-да каф-тидаги қайтимни пат-тачининг башарасига со-чиб юборди. Узи эса, юриб кетган автобус-нинг ортидан гандирак-лаб-гандираклаб кетди.

Паттачи ойнадан бир унга ва бир оёқлари остида сочилиб ётган чақаларга қараб бир зум серрайиб қолди. Сўнг обдон эгилиб, жон ҳолатда чақаларни те-риб ола бошлади.

Йўловчиларнинг баъ-зилари кулмоқчи бўлиб, лабларини ҳиссизгина қимирлатишди. Бошқа-лари эса ўзларини кўр-маганга солиб, тескари қараб олишди. Автобус-эса қатнов сийраклаш-ган оқшомги кўчалардан шитоб билан илгарилаб борарди.

Ашурали ЖЎРАЕВ.

● **Исмоил Тўхтамишев** — қашқадарёлик ёш шоир. Қарши чўлини ўзлаштирувчилар, замондошларимизнинг орзу ва интилишларини тараннум этувчи шеърлари республика газета ва журналларида чиқиб туради. «Чўл бойчечаги» шеърий тўпламининг муаллифи.

ҲАҚИҚАТ

Номинг улуғ, номинг мўътабар,
Тарих сен деб жангларга киргай.
Гап кетганда лекин баъзилар,
Борлигингга шубҳа келтиргай.
Майли, ишим кўчмасин осон,
Ҳеч кимсадан кутмасман шафқат.
Борлигингга келтиргум имон,
Эътиқодим — буюк Ҳақиқат.
Орзуларим ҳеч бўлмас тугал,
Айлантирар чўққа, оташга.
Ҳаёт йўли норавон, чигал,
Чорлагайдир доим курашга.
Қинғир йўллар гоҳ ташлаб соя,
Эгилдингу синмадинг ҳеч вақт.
Ўзингдирсан қадди тик қоя,
Эътиқодим — буюк Ҳақиқат.
Қаршилагай бир кун истиқбол,
Жой олганинг кўрдим юракка.
Одамлар кўп тўғри сўз, ҳалол,
Сен деб борар ўлимга тикка.
Иш тушганда ноғоҳ бошингга,
Ердам қўлин чўзар беминнат.
Қуллуқ қилай мудом қошингда,
Эътиқодим — буюк Ҳақиқат.
Улуғ номинг дилга қилиб жо,
Ҳар нарсадан қўюрман устун.
Юрагимга сен солган ғам,
Гулхан бўлиб ловуллар бу кун.
Ишонаман юрар йўлинг кенг,
Қуршаб олгунг дунёни албат.
Хитоб этгунг: Интил, кураш, енг,
Эътиқодим — буюк Ҳақиқат.

ЧЕКИНИШ

Илож топмай қолса жангда мард ўғлон,
Чекинади тўпламоқчун катта куч.
Қаддин ростлаб топганида сал имкон,
У барибир душманидан олар ўч.
Баъзан қолсак давраларда баҳс қилиб,
Гап ҳам қочар тортишганда, чиндан, ҳай.
Ҳақ бўлсакда ён берамиз, вақт келиб,
Деймиз, балки хатосини тушунгай.
Чавандозлар пойгасида пурвикор,
Ғолибликни истаб олға еламиз.
Ногаҳонда ўзиб кетса бир шунқор,
Олқишлаймиз, муросага келамиз.
Беллашувда устун келса гоҳ рақиб,
Қуллуқ қилиб, тан берамиз бериб қўл.
Лекин, фақат бу ҳаётда дилбарим,
Муҳаббатда чекинмоққа йўқдир йўл.

Исмоил ТЎХТАМИШЕВ.

Баҳор келар

● **Учқун** — Олмаота шаҳрида яшаб ижод этаётган уйғур шоирларидан биридир. У уйғур тилида чоп этилган «Сўқмоқлар», «Ҳаёт қўнғироғи» сингари шеърий китобларнинг муаллифидир.

Нозли қиз мисоли жилва қилар тонг,
Тоғлар чўққисида гулханлар ёқиб.
Водийда кўз очиб, уйғонар ҳар жон,
Баҳор келаётир чечаклар тақиб.
Баҳор келар сойнинг шўх суви бўлиб,
Майсалар бўй чўзиб, қўл силкир шодон.
Баҳор табиатнинг хуш куйи бўлиб,
Юракларда қўзғар ажиб ҳаяжон.
Гўдак чеҳрасида шўх кулгу — баҳор,
Ошиқ дилда пайдо у туйғу—баҳор.
Бизни гўзалликка ошно этиб,
Сўнгра беркингувчи бир оҳу—баҳор.
Фасллар айланар, қутаман муштоқ,
Баҳор севгисидан кўнгил узмайман.
Мана, кулиб боқар оташин кўзлар,
Мен-чи,
Бу кўзлардан баҳор изламан.

УЧҚУН.

ТЎРТЛИКЛАР

На шайтон нғвоси менга кор этар,
На маддоҳ тақвоси қулоққа етар.
Дилимда шеър бўлсин, дўстлар қошимда,
Бошқаси ел каби ўтару кетар.

* * *

Ватандан гўзалроқ юрт бўлмас асло,
Бир чимдим тупроғи гавҳардир ҳатто.
Ўзгалар элининг Эрам гулидан,
Ўз еринг янтоғи минг марта аъло.

Аҳмад ОЛИМИЙ.

САДОҚАТ

Икки қуш юксакда учарди шодон,
Бирини ўқ билан қулатди сайёд.
Шериги кетолмай чарх урар нолон,
Жонсиз тана узра айлагай фарёд.

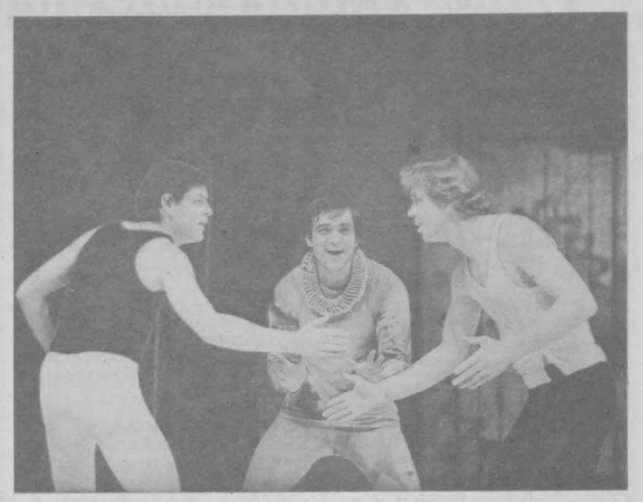
Ва кейин кўк сари этдию парвоз,
Юксакдан қуйига шўнғиди шу дам.
Сўнгги бор оҳ тортиб, берди овоз,
Жуфтин ёнбошида жон берди у ҳам.

Бахтиёр РАИМОВ,
Навоий области.

ОНА ТУПРОҚ

Бағрингни яшнатиб эй, она тупроқ,
Дилрабо баҳорлар келиб кетади.
Мушкул сендай оёқ остида турмоқ,
Ахир не одамлар босиб ўтади.
Давронлар келади, сен ўша-ўша,
Йиллар-ку айланар чархпалакдай.
Ким учун Ватансан, ким учун гўша,
Ким учун оддийсан, кимга юракдай.
Не келса қувондим, кетса ўкиндим,
Эзгулик сен билан қоларкан бироқ.
Ҳаёт нисбий экан, мен бунга кўндим,
Фақат сен боқийсан эй, она тупроқ.

Давлатмурод САЪДУЛЛАЕВ.

● ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

АЖОЙИБ УЧРАШУВЛАР

А. А. Брянцев номли Ленин орденли, Ленин комсомоли мукофоти лауреати Ленинград ёш томошабинлар театри 60 йилдан кўпроқ даврдан буён ўзининг ажойиб саҳна асарлари билан минг-минглаб ёш томошабинларни хушнуд этиб келмоқда. Бу театр санъаткорларини мамлакатимизнинг барча бурчакларида яхши билишади. Болгария, Польша, Югославия: Англия, Франция ва бошқа мамлакатларнинг томошабинлари ҳам театр санъатидан кўп бор баҳраманд бўлган.

Ўзбекистон пойтахтига биринчи бор ижодий сафар билан келган машҳур театр коллективи тошкентлик санъат мухлислари билан учрашувга катта тайёргарлик кўрдилар. Театр репертуаридан муносиб ўрин олган ажойиб саҳна асарлари Тошкент томошабинлари эътиборига ҳавола этилади. Бу спектакларнинг ҳар бири етук саҳна усталари билан ажойиб учрашувларга бой бўлади.

1922 йилнинг 23 февралида петроградлик ёшлар катта ҳаяжон билан П. Ершовнинг қувноқ эртаги асосида тайёрланган «Букри тойчоқ» спектаклини томоша қилишган эди. Бу ёш томошабинлар театрининг ўз мухлисларига туҳфа этган дастлабки саҳна асари эди.

Ана шу театрда ўз фаолиятини бошлаган кўпгина санъаткорлар орасидан мамлакатга машҳур етук саҳна усталари етишиб чиққан. Ушбу театрда биринчи марта Дон Кихот ролини ижро этган Н. Черкасов, Санчо Пансо образини яратган Б. Чирковлар эндиликда СССР халқ артистларидир. Таниқли болалар шоири С. Маршакнинг дастлабки ижодий фаолияти шу театр билан боғлиқ. А. Брушгейн, В. Качерин, Е. Шварц, В. Катаев, Е. Крон каби ёзувчи ва драматурглар ўзларининг дастлабки саҳна асарларини ана шу театр томошабинлари эътиборига ҳавола этганлар.

Театр репертуаридаги асарларнинг кўпчилиги ўсмирларга ҳам мўлжалланган. Ш. Перро эртаги асосида тайёрланган «Салом, жаноб Перро!», Р. Киплингнинг «Ўз-ўзича саёҳат этган мушук», Ф. Зальтеннинг «Бемби» каби спектакларида ёшларни қаётдаги эзгу нарсалар ҳақида чуқурроқ ўйлашга ўргатадиган, масъулият ва ишончни мустаҳкамлайдиган муҳим масалалар талқин этилади. Бу саҳна асарларида инсонни ва табиатни севиш, ўз танлаган йўлига ишонч ва жасорат тўғрисида ҳам қизиқарли ҳикоя қилинади.

Тошкентлик санъат мухлислари В. Шекспирнинг «Хатолар комедияси» спектаклини ҳам томоша қиладилар. «Икки хил савдо» ва «Донна Анна ҳузурида меҳмонда» каби спектакларда эса ёшларнинг ҳаётдаги дастлабки мустақил қадамлари, эндигина мактабни битираётган ёшларнинг муҳаббати, уларда юксак ахлоқий принципларни камол топтириш ҳақида гап боради.

«Катталарга болалар ҳақида» мавзусидаги саҳна асарлари ҳам Ленинград ёш томошабинлар театри репертуаридан муносиб ўрин олган. Шу сабабли театр санъаткорларининг катта ёшдаги томошабинлар билан ижодий учрашувлари ҳам яхши анъанага айланган.

Тошкентликлар ҳузурида ўз санъатини намойиш этадиган Ленинград ёш томошабинлар театри санъаткорлари билан учрашув ажойиб таассуротларга бой бўлади.

* * *

СУРАТДА: Ленинград ёш томошабинлар театрининг «Бизнинг цирк» спектаклидан саҳна.

Кўзларингдан таралар ёғду...

Кўзларингда порлаган жоду,
Сингимоқда нур бўлиб менга.
Шундай нурки, ҳатто қўёш ҳам,
Ерқинликда тенг келмас унга.
Ул кўзларинг бир жуфт юлдуздир,
Ниҳоятда ушга бесамар.
Жилвасидан тун ҳам кундуздир,
Шуъласидан юрагим ёнар...

Муҳайё МИРСАИДОВА.

САККИЗЛИКЛАР

Тоҳ чўзилиб қишнинг муз-қори,
Кўёшини соғинар тупроқ.
Сенсан менинг ёлғиз баҳорим,
Баҳоримсан, келмайсан бироқ.
Мени чеглаб ўтасан доим,
Термуламан ортингдан ҳумор.
Бунча маъюс, бунча мулойим,
Менга насиб бўлмас бу баҳор.

* * *

Боғ айланиб юрибман танҳо,
Шамол аста сийпар юзимни.
Мана ҳозир бўласан пайдо,
Бир зумгина юмсам кўзимни.
Бир зум... Яна кетасан қайтиб,
Яна якка қоламан ўзим.
Ўлгурмайман сўзларим айтиб,
Сўнг келмайсан юмсам ҳам кўзим.

Муҳаббат ИБРОҲИМОВА.

«БАҲОР ҚУВОНЧИ».

Т. Каримов фотоэтюди.

● НАСРДАГИ НАЗМЛАР

БАХТИЁР ЭЛИМ ИСТАГИ

Бугун мудрама дунё. Бугун сен мудрама тиниқликсевар қалб. Бугун озгина кўз юм-санг, ўз сўзингдан қайтсанг, шафқат этмас шумнинятлилар. Сен алла айтолмайсан нева-ранг қаршисида сокин, осуда. Сен бугун жаҳон ташвишинн тилашинг керак, деҳқон. Се-кинт оқ пахтангдан кийинсин ер юзи, сенинг оқ тилагингдан ёришсин олам.

Уруш айирганди онанн меҳр-жаҳонн фарзандидан. Уруш кўз ёшин бўлиб оққан боболарнинг ўтли нигоҳи-дан. Уруш қон бўлиб силқи-ган мардларнинг кўксидан. Уруш гўдакларни қувончдан, шодликдан айирган, дилнни пора этган. Мажруҳ айлаган руҳини, жисмини беаёв.

Бугун сен мудрама дунё. Бугун сен мудрама тиниқликсевар қалб. Жаҳонга тинчлик керак. Қадоқ қўлли деҳқон истайди шуни. Бахтиёр элим истайди шуни.

БЕПАРВОЛИК

Кимдир бўлиқ бир уруғни асфальтга ташлаб юборди. Бир зумлик бепарволик са-бабли уруғ азоб-ла қўшда қурмди. Бир зумлик меҳрсиз-лик, бир онлик бешафқатлик сабаб шода-шода мевалар бергувчи эзгулик уруғидан асар ҳам қолмади. Биргина кичик уруғга ўзига яраша жой ва қанчадан-қанча меҳр керак. Унинг униб-ўсиши учун!

Дунёда меҳр, оқибат уруғ-ларининг кўпайиши учун бепарволик ёт бўлсин қалб-ларга!

ҚЎҒИРЧОҚ

Йўловчилар ўз ташвишлари оғушида у ёқдан бу ёққа қатнамоқдалар. Йўл четида эса қўғирчоқ ушлаган қизча ту-рибди. У ҳали жуда кичик. Тили чучук. Жажжи бармоқча-ларн билан қўғирчоқни силай-ди. Унинг ҳақиқий чақалоққа айланиб қолишини истайди. У бегубор туйғуларн оғушида маст. Бутун олам шу гўдакка айланиб, қўғирчоқ ушлаб тур-гандай назаримда. Лекин ҳамма ўз юмуши билан овора. Серқатнов кўча! Йўловчилар ўз ташвишларн билан шошил-моқда...

БУРГУТ ПАРВОЗИ

Бургут жасоратидан шубҳа-ландилар. Парвозига ишонма-дилар. Бургут парво этмади.

Унга қарата ўқ уздилар. Нишонга олиб юрагини. У яна дадил парвоз этди самода.

Олам қаҳ-қаҳ уриб кулди унинг жасоратидан. Бургут қора қузғунларга ем бўлмади, дадил парвоз этди самода.

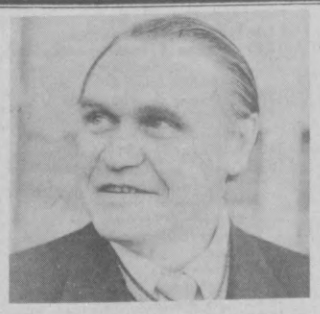
Бўронлар, тўфонлар таҳдид қилдилар. Аммо чўчита олма-дилар. Бургут ҳамон юксак-юксакларда қанот қоқади.

Шунинг учун бўлса керак, боболар набираларига бургут-дай парвоз тилайдилар, фақат бургутдай парвоз.

Умринисо АСҚАРОВА.

● *Бизнинг интервью*

ҚАЛДИРҒОЧЛАР ҚАНОТ ҚОҚМОҚДА

Станислав Алексеевич Жукнн мамлакатимиздаги спортчиларгина эмас, кўп мамлакатлардаги мутахассислар, фигурали учиш мухлисларн ҳам яхши биласиз. Бир неча марта СССР чемпиони, Европа чем-пионатларининг бир неча марта совриндори, фигурали учиш бўйича бутун бир авлодни вояга етказган кишн.

Тошкентда ўтказилган фигурали учиш бўйича СССР шахсий чемпио-натига С. Жук москвалик қобилиятли спортчилар Марина Австрийская ва Юрий Кавшининн олиб келди. Мухбиримиз фигурачиларнинг устози билан учрашиб, ундан бир неча саволларга жавоб беришни илтимос қилди.

— Станислав Алексеевич, Сиз иккинчи марта Тошкентга келдингиз. Қандай таассуротдасиз?

— Тўғрисини айтганда 1975 йили республикангиз пойтахти менга манзур бўлган эди. Ўшанда бу ерда фигурали учиш бўйича СССР Кубоги мусобақалари ўтказилган эди. Тошкент жуда йирик қурилиш майдо-нини эслатарди. Ҳеч бир шаҳарга ўхшамай-диган янги, ўзига хос, кўркам шаҳарнинг бел-гилари кўзга ташланиб турарди. Тошкентлик-ларнинг хушмуомала ва меҳмондўстликлари ҳақида тўхталмасак ҳам бўлади. Буни тошкент-лик томошабинлар фигу-рали учиш қатнашчила-рининг машқ бажариши-ни давомли қарсаклар билан олқишлаб турга-нидан ҳам билиб олса бўлади. Ҳамма жойда спортнинг бу нафис турига иштиёқ билан қаралаётганлиги сези-либ турибди. Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас.

— Спорт ҳақида, хусусан фигурали учиш ҳақида суҳбат борарканг, тошкентликларнинг мам-лакат чемпионатидаги иштироки ҳақида тўхта-лиш лозим бўлади.

— Тошкент фигурали учиш бўйича ҳали Мос-ква, Ленинград, Сверд-ловск ва бошқа шаҳар-ларга тенглаша олмайди. Аммо Ўзбекистонда йирик мусобақаларда мамлакатимиз спорти шарафини дадил ҳимоя қилаётган спортчилар-нинг пайдо бўлиши қу-вончли ҳолдир. Бунга Ирина Шишова ва Алек-сей Сулаймоновдан ибо-рат спорт жуфтлигини мисол келтириш мум-кин. Бу жуфтликнинг келажаги порлоқ. Улар эндигина қанот қоқишни бошлашмоқда. Шу боис-дан ҳам уларни қалдир-ғоча қиёс қилиш мум-кин. Улар менга ёқиб қолди. Ўйлайманки, «Юбилейний» Марказий спорт залининг спорт машғулот базаларидан унумли фойдаланилса, мамлакатимиздаги фи-гурали учиш усталари-нинг сафи янада кенгай-ди. Янги мастерлар етишиб чиқади...

— Станислав Алек-сеевич, Сиз фигурали учиш бўйича ўтказилган жуда кўп йирик мусоба-қаларни кўргансиз. Шу маънода, Тошкентда СССР чемпионати қан-дай ташкил қилинди деб баҳолайсиз?

— Ҳар бир мусобақа-ни ташкил этишнинг ўзига хос ютуқ ва камчили-ги бўлади. Шу нуқтаи назардан олганда Тош-кентдаги чемпионат юк-сак савияда ташкил этилди ва катта таассу-рот қолдирди. Ташкилот-чиларнинг мусобақа-ларни ҳақиқий спорт байрамига айлантириб юборганига қойил қолиш керак. Қисқа қилиб айтганда, беллашувлар талаб даражасида таш-кил этилди. Шунинг учун ҳам тошкентлик-ларга катта раҳмат, дейманз!

М. ГОРБАЧЕВ.

* * *

СУРАТДА: СССРда хиз-мат кўрсатган тренер С. Жук.

Х. Мирзакаримов фотоси.

БИЛДИРИШ

Лекция пропагандасида пропагандаининг техника воситаларини қўллаш методикаси факультети тингловчилари диққатига.

10 апрель соат 17.00 да лекторлар уйида (Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, 13) «Овоз ёзишни қўллаш методикаси» мавзуида лекция ўқилади. Лектор — «Билим» жамияти лектори М. Золотова. Лекцияда кинофильмлардан фойдаланиш масалалари бўйича семинар машғулотлари. Раҳбар—Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правлениеси методика бўлимининг мудири С. Ситникова.

Халқаро мавзуларда лекция ўқувчи лектор-лар тайёрлаш факультети тингловчилари диққа-тига (ўзбек тилида).

11 апрель соат 17.00 да «Билимлар уйи»да «Ҳозирги босқичдаги идеологик кураш» мавзуида лекция ўқилади. Лектор— фалсафа фанлари кандидати И. Рамазонов. Иккинчи лек-ция —«Покистоннинг ич-ки ва ташқи сиёсати». Лектор — фалсафа фанлари кандидати С. Йўлдошев.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

3 ТОШКЕНТ ВЕЧ. ОҚШОМИ

9 АПРЕЛЬ. 1984 й.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА